

توانستن غیر در اسلام

عنوان دوم از عناوینی که دادگاه های انقلاب اسلامی در محاکمه مجرمین مورد تمسک قرار میدهند عنوان محارب است که از طرف شرع مقدس اسلام کیفرهای متفاوتی برای محارب تعیین شده است .

قبل از آنکه وارد مسئله محارب بشویم ، بلحاظ اینکه در سلسله مقالات ما جزای محارب اولین حدی است که در باره آن بحث می کنیم لازم است که در مقدمه مطالبی را متذکر شویم :

۱ - حکمت اجرای حدود و تعزیرات و کیفر های اسلامی و منافع آن در جامعه مسلمین :
از امام باقر علیه السلام نقل شده است که فرمودند :

” حَدُّ يُقَامُ فِي الْأَرْضِ لِأَنَّ فِيهَا مِنْ مَطَرٍ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَأَيَّامَهَا “

(وسائل الشیعه ج ۱۸ ص ۲۰۸ خبر ۲)

حنان بن سدر میگوید امام باقر فرمودند :
یک حد الهی که بوسیله آن مجرمی در روی زمین کیفر میشود برای پاکسازی و حیات جامعه و تزکیه آن از جهل شبانه روز باران مفید تر و بهتر است . .

عبدالرحمن بن الحجاج نقل می کند که امام کاظم (ع) در تفسیر آیه شریفه :
” يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا “

(زنده میکند خداوند زمین را پس از مردنش) فرمودند :

” لَيْسَ يُحْيِيهَا بِالْقَطْرِ وَلَكِنْ يَبْعَثُ اللَّهُ رِجَالًا فَيُحْيُونَ الْعَدْلَ فَتُحْيِي الْأَرْضَ لِأَحْيَاءِ الْعَدْلِ وَالْإِقَامَةِ الْحَدِيثِ نَفْعُ ”
” فِي الْأَرْضِ مِنَ الْقَطْرِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا “

(وسائل ج ۱۸ ص ۲۰۸ خبر ۳)

یعنی : مراد این نیست که خداوند با قطرات باران زمین را زنده میکند لکن منظور این است که پروردگار مردان بزرگی را بر-

محارب

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

حجة الاسلام والمسلمین موسوی تبریزی

دادستان کل انقلاب اسلامی

انگیزنده میکند و آنان عدالت و آثار آن را در روی زمین احیا میکنند و زمین با احیاء عدالت زنده میشود و یقیناً اجرای حدود در روی زمین از جهل روز متوالی باران مفیدتر و بارورتر است .

از رسول الله (ص) نیز نقل شده است که فرمودند :

" سَاعَةَ إِمَامٍ عَادِلٍ أَفْضَلُ مِنْ عِبَادَةٍ "
 " سَبْعِينَ سَنَةً وَحَدٌّ يَقَامُ لِلَّهِ فِي - "
 " الْأَرْضِ أَفْضَلُ مِنْ مَطَرٍ أَرْبَعِينَ صَبَاً "

(وسائل الشیعه ج ۱۸ ص ۳۰۸ خبر ۵)

یک ساعت حکومت امام و رهبر عادل (که عدالت را در روی زمین میگسترده و احکام حیات بخش اسلام را اجرا میگذارد و مردم را با الهام از قرآن رهبری میکند) از عبادت هفتاد سال بهتراست و یک حدی که در روی زمین اجرا میشود از باران چهل روز برتر است . و امثال این روایات در فوائد و فضیلت اجرای حدود الهی و آثار آن در جامعه و در خصوص فرد مجرم بسیار زیاد است . ما یک روایت نیز درباره فائده اجرای حد در خصوص مجرم نقل میکنیم و سپس بتوضیح مطلب میپردازیم :

" عَنْ حَمْرَانَ قَالَ : سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (ع)
 " عَنْ رَجُلٍ أَقِيمٍ عَلَيْهِ الْحَدُّ فِي الدُّنْيَا
 " أَيَقَابُ فِي الْآخِرَةِ ؟ فَقَالَ : اللَّهُ أَكْرَمُ
 " مِنْ ذَلِكَ "

(وسائل الشیعه ج ۱۸ ص ۳۰۹ خبر ۷)

حمران میگوید از امام باقر علیه السلام سؤال کردم : کسی که در باره او حد الهی اجرا شده است و در دنیا به کبیر گناه خود رسیده است آیا در روز قیامت نیز مجازات میشود ؟ حضرت فرمودند : خداوند بزرگتر و مهربانتر از این است که ده باره روز قیامت او را مجازات کند .

بر واضح است که وقتی جزای اعمال بد و گناهان در روز قیامت بوسیله اجرای حد در دنیا ساقط شود قدر بنفع خود مجرم است چرا که مجازات دنیوی محدود و ناچیز است در حالی که عقاب اخروی ابدی و نامحدود و دردناکتر است .

توضیح مطلب : اسلام دو راه را برای تزکیه و پاکسازی مجامع انسانی و اصلاح آنان از آلودگیها و پلیدیها پیش گرفته است :

یک راه که نسبتاً دراز مدت است ، راه ارشاد و تعلیم انسانیها و تربیت آنان با اعتقادات و اخلاقیات اسلامی و تقویت ایمان و تقوی در قلوب مسلمین تا بوسیله ایمان قوی و تقوی و خوف از عقاب اخروی دنبال گناهان و آلودگیها نروند و از ظلم و زور و خیانت اجتناب کنند . قرآن کریم در آیات متعددی هدف و حکمت ارسال و اعزام انبیا را همین مسئله ذکر کرده است و در آیه شریفه ۱۶۲ -

سوره آل عمران میفرماید :

" لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ
 " فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ "

۳ یا ته و بزرگبیم و بیعلمهم الكتاب والحکمة

" و ان كانوا من قبل لفي ضلال مبين "

خداوند منت نهاد بر مؤمنین که از خود آنان رسولی را مبعوث نمود که بخواند برای آنها آیات الهی را و پاکسازی کند قلوب و اجتماع آنان را و تعلیم دهد کتاب و دانش های محکم را برای آنان اگر چه قبلاً در گمراهی آشکار بودند .

و همینطور آیه ۱۲۹ سوره بقره که حضرت

ابراهیم درد عای خویش در زمان بنای کعبه

از خداوند میخواست و میگوید :

" رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا
 " عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ
 " الْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ "

و آیه شریفه ۱۵۷ سوره اعراف که در تعریف

بپای اسلام و برنامه های ارشادی و اصلاحی

ایشان چنین میفرماید :

" الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ
 " الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ
 " وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
 " عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَ
 " يَحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ
 " إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ "

آنان که پیروی میکنند از پیامبر و رسولی

کافی است (مکتب ندیده و درس نخوانده

و با اهل ام القرى یعنی مکه است) ، کسی که

اوصاف او را در کتابهای آسمانی تسورا و انجیل خوانده اند و شناخته اند ، آنان را به پاکترین و بهترین عملها ، راهها و انتخابها هدایت میکنند و او را میسازد و از زشتیها و فسادها و مضرات اجتماعی و فردی نهی می نماید و پاکبها را برای آنان حلال و پلیدیها و فسادها را حرام میکند و زنجیرهای اسارت از هر نوع که باشد از پشت آنان بر میدارد و آنان را از محاصره قدرتهای شیطانی طاغوتیان و زنجیر هوای نفسانی درنده و غرائز سرکش نجات می بخشد .

و روایات و آیات زیادی که در این زمینه

وارد شده است به علاوه رفتار و روش خود

رسول الله و ائمه اطهار علیهم السلام که

همگی دلالت میکنند بر اینکه : مرحله اول و

اصیل در اسلام و اهداف و روشهای اولیا

خدا اصلاح مردم و پاکسازی جوامع بشری

بوسیله ارشاد و تعلیم و تربیت است و از این

طریق است که انسانها می توانند سیر تکاملی

الهی خود را ببینند و بر نفس و غرائز خود

غالب آیند و ریشه ظلم و فساد و زورگویی و

قدرت نمائی و قدرت طلبی و استعمار و استعمار

برچیده شود و تنها مردم بسوی گناه نروند

که از ارتکاب گناه نزد وجدان خود شرمند

باشند و احساس ناراحتی و ناامنی و شرم و

خجلت کنند .

ما با یک سیر مختصر در حالات اصحاب

رسول الله و ائمه اطهار علیهم السلام میبینیم

که اصحاب خاص آنان ، آنچنان ساخته شده

بودند که بسوی گناه نمی رفتند و آلوده نمیشدند

و اگر اتفاقاً یکی از آنها لغزش پیدا میکرد و

به گناه آلوده میشد ، خواب راحت نداشت تا

اینکه خود را به پیشگاه رسول الله و با امیر -

المؤمنین علیه السلام معرفی کند و اعلام

کند و اعتراف نماید که مرتکب گناهی شده

است و از مولی در خواست مجازات کند و کبیر

الهی را ببیند و سنگینی حد الهی را در بدن

خود احساس کند تا راحت شود و از شرمندگی

و خجلت وجدان خود نجات پیدا کند و لذا

بیشترین وقت ائمه اطهار علیهم السلام و

رسول الله صرف ارشاد و تعلیم مردم میشد و

روایات ما از ترغیب و تشویق مردم برای یادگیری و تعلیم و تربیت و تقویت نفس و تهذیب آن و مجاهدت با هواهای نفسانی و ایجاد رابطه مستقیم با خداوند در تمامی حالات برای جلوگیری از گناهان فراوان است.

میشوند، همانگونه که در زمان حکومت ستمشاهی پهلوی بر همگان روشن شد که اکثریت جامعه ما آلوده شدند و افراد صالح اگر میخواهند ارشاد و اصلاح کنند، موانع ایجاد میکردند و جلوی اصلاح را میگرفتند و در

با اجرای حدود الهی نقطه های سیاه و فاسد قلبها پاکسازی و قلوب برای اصلاح آماده میشود

بنمایش گذاشتند و با کمال وقاحت و بی شرمی اسم آنرا هنر اصیل انسان و با اصیل ترین هنر انسان نامیدند و بنام فرهنگ و هنر در برابر ملت ما بنمایش گذاشتند و با کمال تأسف که بجز عده کمی از علمای بزرگ، آنانکه امروز احساس مسئولیت کرده و در برابر جمهوری اسلامی توطئه میکنند و نق میزنند آن روز لب تکان نداده و گویا آسی از آب تکان نخورده به نماز و روزه و تدریس در حوزه مشغول شدند و در ماه مبارک رمضان گناهی بآن بزرگی در دیدگاه آقایان انجام گرفت و دم برنیاوردند.

و سرانجام اگر حدود الهی اجرا شود و مجرم به کیفر خود برسد و توأم با مجازات مجرم، فرهنگ صحیح اسلام در جامعه رشد پیدا کند و مردم تبلیغ و ارشاد بشوند، آن افرادی که آلوده نشده ولی استعداد آلودگی دارند بسوی گناه نمی روند و ارشاد و تبلیغ میتواند در قلوب پاک و غیر مسموم آثار خود را بگذارد پس با اجرای حدود الهی نقطه های سیاه و فاسد قلبها پاکسازی و قلوب برای اصلاح آماده میشود و جامعه با اجرای دقیق مجازات و کیفرهای اسلامی، راه مستقیم و تکامل خود را طی میکند و اینجا است که معنای کلمات ائمه معصومین علیهم السلام روشن میشود که اجرای یک حد از باران جهل شبانه روز در جامعه بارورتر و مفیدتر است و ما در اینجا به همین مقدار کفایت میکنیم و آثار اجتماعی و روانی اجرای حدود در باره خود مجرم و کسانی که اجرای حد را مشاهده میکنند بسیار زیاد و بحث طولانی دارد که امید است خوانندگان گرامی خود به تحقیق و بررسی بپردازند.

دوم: تعریف حد و تعزیر:

حد در لغت بمعنای منع و مانع شدن است و باعتبار اینکه با اجرای حدود و کیفرهای اسلامی از گناه در جامعه منع میشود و برای گناهکار اجرای حدود مانع حساب می آید و

مقابل تمام امکانات مادی و فرهنگی و تبلیغی را در اختیار فسادگران برای ترویج فحشا و منکر میگذاشتند: روزنامهها، مجلات، رادیو و تلویزیون هنرپیشهگان خود فروخته و مزدور از داخل و خارج، سینماها و تئاترها، و حتی کتب داستان و رمانها، فلمزنها و مدیحه سرایان، شعرا و طنزنویسها، همه و همه بجز درصد بسیار ناچیزی در اختیار مترسین و طفیانگران و فسادگران قرار گرفته و برای ترویج فساد و منکر کوشیدند و کار راه جانی رساندند که کثیفترین و بی شرمانه ترین عمل را در ماه مبارک رمضان سال ۵۵ در شیراز در ملا عام از هنرپیشهگان سیاه پوست آفریقا

راه دوم که راه کوتاه مدت نیز هست، مجازات و کیفر دادن مجرمین است که از این طریق جلوی هوسرانان و زورمندان و استثمارگران و کسانی که با ارشاد قابل اصلاح نیستند باید گرفت و گرنه همین افراد فاسد اگر خود را در جامعه آزاد ببینند و در برابر اعمال قدرت و ظلم و خیانت و فحشا و منکر آنها سدی نباشد و مجازات بشوند، طغیان میکنند و بهمانا عه فحشا و منکر در جامعه مشغول میشوند و جلوارشاد و اصلاح مردم را هم از طریق اعمال زور و قدرت و هم از طریق ترویج فحشا و منکر میگیرند و مردم ارشاد نشده تا رادعی در برابر خود نبینند طبق خواسته غرائز نفسانی خود به سوی گناه کشیده

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

سال جامع علوم انسانی

